

Årsmeldingsammendrag for 2004 BERGEN OFFENTLIGE BIBLIOTEK

Bergen Off. Bibliotek, som er vertsbibliotek for Hordaland fylkesbibliotek, er organisert med hovedbibliotek, 6 filialer og bokbuss med 87 faste stopp. I tillegg kjøper staten bibliotektenester til Bergen Fengsel.

I 2004 økte utlånet fra Bergen Off. Bibliotek for 11. år på rad og endte på **1.715.150**, til tross for nedlegging av Laksevåg filial i januar 2004.

De selvbetjente lånefornyelser, i alt 72.322, i ”MappaMi” skal telles med i totalt utlånstall.

Ved hovedbiblioteket økte utlånet til 788.000 og besøket økte med 16.400 til i alt 747.000.

Alle filialer, bokbussen og fengselsbibliotektenesten hadde en pen økning i utlånet, mens fire av filialene hadde besøksnedgang på mellom 3 – 6%.

Samlet for hele institusjonen var utlånsøkningen på snaut 2% mens besøket faktisk gikk ned med 3,4% til **1.636.236**.

Utlån og besøk pr. innbygger var i 2004 hhv. 7,2 og 6,9 mot landsgjennomsnitt år 2003 på hhv. 5,45 og 5,04.

Bergen Off. Bibliotek: Tall fra virksomheten 2004

Avdeling	Utlån	derav til barn	Besøk	Ref.spørsmål	Arr/bruker-orienteringer	Besøk ved arrangementer/brukerorient.
HOVEDBIBLIOTEKET						
Hovedutlånet	549 442		746 582	40900	27	391
derav fra :						
<i>Eieravd.barneavdeling</i>		91328		8900	95	3928
<i>Eieravd:Lokalsamling</i>	37 791			14050	3	67
<i>Eieravd: Galleri:</i>	155 878			7500	6	436
Musikkavdelingen	238 123	2 871		21100	4	178
AV-sentralen	1 236	1 236				
FILIALER						
Fana	169 964	76 594	168 860	21 000	65	2 505
Laksevåg. Nedlagt jan.2004	2 418	797	1 341		1	20
Landås	95 178	40 633	87 290	9 800	79	3 395
Loddefjord	147 346	60 389	192 992	15 936	69	3 491
Oasen	160 387	64 256	193 564	17 904	153	4 928
Ytre Arna	13 032	6 508	5 604	1 298	14	908
Åsane	180 137	73 212	203 963	16 392	102	5 014
Bokbuss	61 629	44 945	29 288	3 200	0	0
Bergen fengsel	23 933	0	6 752	9 430	0	0
MappaMi	72322	13793				
TOTAL 2004	1 715 147	476 562	1 636 236	187 410	618	25 261
TOTAL 2003	1 684 151	451277	1 693 357	197 039	608	24 967

Nye medier, særlig CD'er og video/DVD, står for 37,8% (39% i 2003) av alt utlån. For 2004 ligger hele utlånsøkningen på bøkene.

Litteraturformidlingen prioriteres høyt, ikke minst gjennom godt besøkte barnetimer ved alle avdelinger. I 2004 ble det avviklet 618 arrangementer og brukerorienteringer med i alt 24.967 tilhørere. Også Nettbibliotekets litteraturstoff har hatt tre ganger større besøk enn i 2003.

Flerspråklige bibliotek tjenester har høy og god aktivitet, og det er nå et betydelig samarbeid på dette feltet med de andre store byene.

Mens det fysiske besøket sank, økte besøket på **Nettbibliotekets** sider med 40%, fra 2,2 mill. i 2003 til 3,09 mill. i 2004. Antall forskjellige maskiner som besøkte nettbiblioteket ble fordoblet, og økte fra 85.057 til 166.158. Dette året økte besøket særlig på bibliotekets egenproduserte nettinnhold, det var fra to til tre ganger høyere enn i 2003. Tallene understreker at mange nye tjenester er interessante for brukerne, og mer generelt illustrerer de hvordan IKT har utvidet bibliotekenes rekkevidde og tjenestespekter.

Flertall av alle besøkende bruker biblioteket mest til studier/arbeid. Ved hovedbiblioteket merkes nå behovet for større arbeidsplass for brukerne, for publikumsheiser, og mer faglig veiledningskapasitet. De store filialene har for små lokaler, og det begrenser tilbudet. Verst stilt er Åsane filial.

Arbeidskraft pr. 31.12 er ialt 89,5 årsverk inkludert vaktmestre/sjåfører (2 årsverk), AV-sentral for Skole (1 årsverk), og renhold (4,50 årsv.). Ved nedleggingen av Laksevåg filial ble bemanningen fra mars av redusert med 2,5 årsverk. Frem til juli 2004 tok biblioteket imot i alt 7 overtallige i vakante merkantile stillinger. 83 % av bemanningen arbeider i førstelinje med konstant brukerkontakt. Administrasjonen, bibliotek tekniske fellestjenester og IT bruker 14 årsverk. Bemanningsfaktoren for Bergen Off. Bibliotek er godt under landsgjennomsnittet.

Viktige hendelser

I januar stengte Laksevåg filial for utlån, og til sommeren var lokalene ryddet.

18. mai åpnet statsråd Erna Solberg "Grieg på nett" – og dermed var store deler av Griegsamlingens materiale tilgjengelig for forskere og brukere over hele verden.

Årsmål og tiltak

Bibliotekets handlingsplan, rullert i 1999, ligger til grunn for virksomheten.

Bergen kommunes budsjett dokument, årstiltak for år 2004:

Overordnet mål: Å være et ledende bibliotek nasjonalt og internasjonalt og inspirere til å søke kunnskaper og kunstopplevelser.

Indikatorer: Besøkstall og utlån sett i forhold til andre storbyer.

Innen den kulturelle skolesekken:

Med statlige midler og tilsvarende egenandel, omfatter bibliotekets prosjekt "Å skape lesere" tett samarbeid om lesestimulering i skolehverdagen med ialt 19 4. klasser ved 8 skoler.

Styrket satsing på barn og unge Rapport fra "Fritt valg"-prosjektet om 11 –17-åringers mediebruk ble presentert i oktober. Med støtte fra ABM-utvikling og under ledelse av Bergen Off. Bibliotek, analyserte folkebibliotekene i storbyene og i fire mindre kommuner de unges bibliotekbruk. Litteraturformidling for barn fra 0 –8 år er høyt prioritert, og alle avdelinger satser mye på de godt besøkte ukentlige barnetimene. Det er utstrakt samarbeid med barnehager og foreldregrupper og grunnskolens laveste klassetrinn.

Gjennomføre reduksjon i bibliotekets budsjett med 1,3 mill. Planlegge byggetrinn II ved hovedbiblioteket i løpet av 2004.

Budsjettreduksjonen er gjennomført ved nedlegging av Laksevåg bibliotekfilial.

Planleggingen av byggetrinn 2 er i gang, men prosjektet er nå utsatt i ett til to år.

Bidra til at Bergens kunst- og kulturliv synliggjøres i Europa

”Grieg på nett” ble åpnet 18. mai. Videre arbeid med materialet pågår. ”Grieg på nett” muliggjør intensivt formidling av Griegsamlingen til hele verden, og samarbeidet med Trolldhaugens formidlingsvirksomhet overfor utlandet blir med dette mye mer omfattende.

Hjemkjøp av originalmanus til Grieg: Sonate for fiolin og klaver nr 3, c-moll, op. 45 ble gjort mulig ved bidrag fra GC.Riebers og Kavlis fond.

Arbeidet med dokumentasjonssenter for vestnorsk musikk er i gang ved musikkavdelingen.

Nøkkeltall

Antall besøkende:	1.636.236
Antall utlån:	1.715.147
Besøk på Nettbibliotekets sider:	3.086.128
Antall informasjonstjenester:	187.400
Nye lånekort registrert:	12.554
Antall lånekort i bruk i 2004	68.960
Antall arrangementer/brukerorient.	618 - for 25.261 tilhørere
Antall bøker,periodika,CD'er,etc.	680.000
Antall årsverk (- renhold og vaktmestertjenester)	82,03 årsverk

Brutto utgifter i alt*:	55.415.633	(2003: 52.182.838)
Inntekter :	4.022.393	(2003: 5.077.071)
Netto utgifter i alt :	51.393.240	(2003: 47.105.767)

Brutto utgifter pr. utlån: kr 29,89 (*ekskl.husl.*) (2003: kr 30,99)
Netto utgifter pr. utlån: kr 27,54 (“ ”) (2003: kr 27,97)

**eksl. internhusleie kr 4.152.994 i 2004 og kr 4562.000 i 2003.*

Produktivitetsutvikling

Aktiviteten fra 1994 til 2004 økte med 105% mens personalet bare økte med 13%. Det betyr en svær produktivitetsøkning, der litt kan henføres til ny teknologi, mens det meste er ren effektivisering.

Netto kostnad pr. utlån:	Årsutlån:		Utlån pr. ansatt:
1994: 35,97	837.192	årsverk: 74,3	= 11.268
1995: 32,26	903.138	årsverk: 73,5	= 12.288
1998: 30,22	1.156.957	årsverk: 76,5	= 15.124
2000: 30,55	1.302.094	årsverk: 80,8	= 16.121
2001: 27,75	1.487.178	årsverk: 83**	= 17.918
2002: 28,66	1.527.272	årsverk: 85,3**	= 17.905
2003: 27,97	1.684.149	årsverk: 86,2**	= 19.538
2004: 27,54	1.715.147	årsverk: 84,0**	= 20.418

** Personale ved AV-sentral for grunnskolen er ikke medregnet, heller ikke 4,84 (fra 2004: 4,5) renholdere.